

Till Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2016-03-09

Remissvar – Riksantikvarieämbetets rapport Översyn av regelverket om de kyrkliga kulturminnena (Dnr: Ku2015/02346/KL)

Sammanfattning

NKF-S ser det som positivt att regelverket ses över, men motsätter sig delar av förslagen som vi anser inte kan genomföras i nuvarande form utan att en bredare genomlysning och utredning utförs i nedan områden.

På vissa punkter saknar vi tydlighet i begreppsapparaten, i synnerhet vad det gäller begreppet kulturhistoriskt värde som ges ökad betydelse i lagförslaget.

Vi anser att bristen på kompetens på länsstyrelserna vad det gäller konservering knappast låter sig lösas med enbart dialog. Det finns ett stort behov av remissinstanser och ett system för kvalitetssäkring avseende konserveringsfrågorna. Behovet förstärks av att konserveringskompetens ofta saknas hos den antikvariskt medverkande som granskar utförandet av konservatorsåtgärderna i kyrkorna.

NKF-S yrkar på följande:

- Att begreppet kulturhistoriskt värde inte ges ökad betydelse innan konsensus råder inom kulturmiljövården om vad som avses med denna term. Det gäller i synnerhet om definitionen utgår utifrån Riksantikvarieämbetets plattform för kulturhistorisk värdering.
- Att frågan om remissinstans och kvalitetssäkring avseende konserveringsärenden utreds.

Vad avses med kulturhistoriskt värde i regelverket?

Flera instanser i kartläggningen efterfrågar ett klagörande av vad som avses med kulturhistoriskt värde; se sid. 6 och 26. Den som vill förstå begreppet hänvisas till Riksantikvarieämbetets *Plattform Kulturhistorisk värdering och urval – Grundläggande förhållningssätt för arbete med att värdera, prioritera och utveckla kulturarvet* (2014), se sid. 41. Om kulturhistoriskt värde ska definieras som det som beskrivs som kulturhistoriska aspekter i plattformen innebär det att värderingen snävas in på ett olyckligt sätt. NKF-S anser istället att kulturvärden, som de framställs i plattformen, skulle passa bättre in på det som borde avses i lagen med kulturhistoriskt värde. NKF-S motsätter sig därför att kulturhistoriskt värde ges ökad betydelse innan konsensus råder om vad som avses. Ett möjligt sätt att komma runt problematiken är att i lagtexten ersätta kulturhistoriskt värde med kulturvärden. Detta skulle dock få konsekvenser på föreskrifter och vägledning som stödjer kulturmiljölagen. I

sådant fall behöver dessa ses över och ändras. NKF-S ser det därför som angeläget att frågan om vad som avses med kulturhistoriskt värde utreds vidare.

Behov av ett system för kvalitetssäkring av konservatorsuppdragen i kyrkorna

Det framkommer i rapporten att det råder brist på kompetens på länsstyrelserna vad det gäller konservering. NKF-S har i tidigare remissvar framfört synpunkter på att konserveringen oftast bedöms av tjänstemän på länsstyrelsen utan sakkunnig konserveringskompetens. De följs även av medverkande antikvarier som inte heller är sakkunniga inom området. Detta är anmärkningsvärt eftersom konserveringsåtgärderna oftast utförs på kyrkliga inventarier och inredningar som äger höga kulturvärden. Det borde därför finnas ett system för kvalitetssäkring av konserveringsarbeten som utförs i kyrkorna. Ett sådant system borde innefatta tydligare regler samt en remissinstans med sakkunnig konservatorskompetens. Hur det går till är oklart i dagens läge och klargörs inte i översynen. NKF-S föreslår därför att frågan utreds och deltar gärna i en sådan utredning.

För NKF-S

Charlotta Bylund Melin, ordförande

Hélène Svahn Garreau, ordinarie medlem och styrelseledamot